

Kruidtuinlaan 50 bus 165
B - 1000 Brussel
T. +32 2 508 85 85
vraag@mi-is.be
www.mi-is.be

Aan de Voorzitter van het Vast Bureau van
Het OCMW van Heusden-Zolder
Sint-Willibrordusplein 4
3550 Heusden-Zolder

Onderwerp: Geïntegreerd inspectieverslag POD MI

Dienst: Inspectiedienst POD MI

Datum:

Uw brief van:

Bijlage(n): I

Uw kenmerk:

Ons kenmerk: HEUSDEN-ZOLDER/RMID/2023

Betreft: Geïntegreerd inspectieverslag

Geachte Voorzitter,

Hierbij vindt u het verslag van de inspecties die plaatsvonden in uw centrum op 27 en 28 maart 2023.

Dit inspectieverslag bestaat uit drie delen:

- Een algemene analyse over het verloop van de inspectie, de resultaten van de inspecties en de aanbevelingen
- Een bijlage per gecontroleerde materie met de verschillende boekhoudkundige tabellen en uitleg over de gevolgde procedure
- De controletabellen per begunstigde

Indien u vragen hebt over deze controle, kunt u contact opnemen met uw inspecteur via mi.inspect_office@mi-is.be.

Briefwisseling dient gericht te worden aan de Programmatorische Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie, Armoedebestrijding en Sociale Economie (POD MI), Dienst Inspectie, Kruidtuinlaan 50 bus 165, 1000 Brussel.

I. INLEIDING

De missie van de POD Maatschappelijke integratie is de voorbereiding, uitvoering, evaluatie en opvolging van het federale beleid voor maatschappelijke integratie, waardoor ieders sociale grondrechten op duurzame wijze worden gegarandeerd.

De controles die door de inspectiedienst in de OCMW's worden uitgevoerd, passen in deze missie en gaan uit van de volgende visie ;

- **Controle** op de toepassing van de federale wetgeving voor maatschappelijke integratie aan de hand van juridische, administratieve en financiële inspecties
- **Advies** aan de OCMW's over het wettelijk kader en de concrete toepassing van de regelgeving
- **Kennis:** door haar schakelfunctie tussen de administratie en de actoren op het terrein draagt de dienst inspectie bij tot de strategische voorbereiding van het beleid inzake maatschappelijke integratie.

Om deze opdracht tot een goed einde te brengen, stelt de inspectiedienst zich de volgende doelstellingen;

- Toezien op een uniforme en correcte toepassing van de wetgeving en reglementering aangaande de subsidies die de federale staat toekent aan de OCMW's.
- Houden van doelgerichte, uniforme en periodieke controles van de OCMW's op boekhoudkundig, administratief en juridisch vlak. Deze controles dragen bij tot de gelijke wettelijke behandeling van de gebruikers van de OCMW-diensten.
- Verzamelen van informatie om het beleid inzake maatschappelijke integratie en armoedebestrijding te optimaliseren.
- Uitbouwen van structurele en kwalitatieve relaties met de OCMW's (belangrijkste partners van de federale administratie) met het oog op een goede communicatie en een kwaliteitsvolle dienstverlening.
- Uitwisselen van informatie met de interne diensten van de POD MI.
- Meewerken aan het actieplan voor de strijd tegen de sociale fraude waartoe in 2011 door de Regering werd besloten.

Met deze controles wil de dienst inspectie de waarden van de POD MI verdedigen;

- Respect
- De kwaliteit van de dienstverlening en klantvriendelijkheid
- Gelijke kansen voor iedereen
- Diversiteit
- Openstaan voor verandering

De procedure voor de controles wordt toegelicht op de website van de POD MI (<http://www.mi-is.be/nl/tools-ocmw/handleiding>).

2. INSPECTIES

	Omschrijving	Jaar	Bijlage
1	Wet van 02/04/1965: controle van de medische kosten	<i>geen controle uitgevoerd</i>	Bijlage 1: Controle van de medische bewijsstukken, Wet van 02/04/1965
2	Wet van 02/04/1965: boekhoudkundige controle	<i>geen controle uitgevoerd</i>	Bijlage 2: Controle toelagen, Wet van 02/04/1965
3	Recht op Maatschappelijke Integratie, Wet van 26/05/2002: controle van de sociale dossiers	2022	Bijlage 3: Controle van de sociale dossiers, Wet van 26/05/2002
4	Recht op Maatschappelijke Integratie, Wet van 26/05/2002: boekhoudkundige controle	<i>geen controle uitgevoerd</i>	Bijlage 4: Controle van de toelagen, Wet van 26/05/2002
	Tijdelijke premie COVID	<i>geen controle uitgevoerd</i>	Bijlage 4: Controle van de toelagen, KB n° 47 van 26 juni 2020 met het oog op het toekennen van een tijdelijke premie
5	Stookoliefonds (verwarmingstoelage)	<i>geen controle uitgevoerd</i>	Bijlage 5: Controle van het Stookoliefonds
6	Controle van het Uniek Jaarverslag	<i>geen controle uitgevoerd</i>	Bijlage 6: Controle van het Uniek Jaarverslag
7	De behandeling van de knipperlichten	<i>geen controle uitgevoerd</i>	Bijlage 7: Controle van de knipperlichten, OB van 14/03/2014

U vindt een gedetailleerde beschrijving van de uitgevoerde controles in de bijlagen van dit verslag.

3. VOORBEREIDING EN VERLOOP VAN DE INSPECTIE

De informatie betreffende de voorbereidingen van de inspecties werd via mail aan uw OCMW gestuurd op 12 december 2022 .

Bij aanvang van de inspecties waren alle gevraagde stukken beschikbaar. Deze stukken waren van een goede kwaliteit zodat de controle vlot verliep.

De inspecteur heeft de controles in uitstekende werkomstandigheden kunnen uitvoeren. Tevens wenst de inspecteur de goede medewerking van uw personeelsleden te benadrukken. Zij beantwoordden alle gestelde vragen en hebben indien nodig bijkomende informatie verschaft.

4. VASTSTELLINGEN EN AANBEVELINGEN

De opmerkingen en aanbevelingen hieronder zijn een herinnering aan de juiste toepassing van de voorschriften en/of procedures en/of het onderzoek van de subsidievoorwaarden en/of goede praktijken die voor de gecontroleerde materies moeten geïmplementeerd worden.

Recht op Maatschappelijke Integratie, controle van de sociale dossiers

De dossiers zijn goed en ordelijk samengesteld en bevatten de nodige bewijsstukken. De regelgeving wordt in de meeste gevallen correct nageleefd. Toch blijkt uit de controle nog een aantal verbeterpunten.

Ontvangstbewijs

Uw Centrum is verplicht om de aanvrager een ontvangstbevestiging te bezorgen op het ogenblik van zijn aanvraag (art. 18,§3 van de wet van 26/05/2002). Er moet aan de inspectie kunnen worden aangetoond dat deze ontvangstbevestiging wel degelijk aan de aanvrager werd bezorgd (kopie in het dossier/geïnformatiseerde registratie/bewijs ondertekend door de aanvrager, ...)

Sociaal dossier

Huisbezoek

Er werd vastgesteld dat er niet steeds een huisbezoek werd afgelegd. Tijdens de corona pandemie mochten de huisbezoeken opgeschort blijven en worden uitgesteld naar een latere datum. Vanaf 1 april 2022 dienen deze hervat te worden. Dit geldt voor de nieuwe aanvragen en voor de jaarlijkse herzieningen die vanaf 1 april 2022 moeten worden uitgevoerd. De algemene regel is dat het huisbezoek één maal per jaar moet plaatsvinden, met niet meer dan een jaar tussen twee huisbezoeken. In de dossiers waar het huisbezoek meer dan een jaar geleden plaatsvond, dient een huisbezoek te gebeuren voor 01/04/2023

Beslissing / kennisgeving

Onterechte toekenning leefloon

Er werd vastgesteld in een dossier dat er een beslissing werd genomen toekenning leefloon op voorwaarde dat de cliënt een bewijs aanvraag werkloosheidsuitkering bezorgde, en op voorwaarde dat de maatschappelijk werker een huisbezoek kon uitvoeren om te bepalen of betrokkene daadwerkelijk in Heusden-Zolder verblijft. Wanneer de elementen van het sociaal onderzoek het niet mogelijk maken om vast te stellen of aan de voorwaarden is voldaan bij het onderzoek van de aanvraag door de Raad voor Maatschappelijk Welzijn (het BCSD) zal een beslissing tot weigering moeten worden genomen. Wanneer vervolgens aanvullende elementen worden aangeleverd die het mogelijk maken vast te stellen dat aan de voorwaarden is voldaan, zal een beslissing tot toekenning worden genomen met mogelijkheid tot terugwerkende kracht tot de datum van de oorspronkelijke aanvraag.

Kennisgeving van de beslissing

Nadat er een beslissing is genomen dient de kennisgeving van deze beslissing binnen de acht dagen betekend te worden aan betrokkene via een aangetekende zending of tegen ontvangstbewijs. Bij de kennisgevingen die werden voorgelegd bij de inspectie kon niet worden nagegaan ze binnen de 8 dagen werden betekend aan de cliënt.

Beslissing heeft uitwerking op datum aanvraag

De beslissing betreffende het leefloon ingevolge een door betrokkene ingediende aanvraag heeft uitwerking op datum van ontvangst van die aanvraag. Wanneer er geen recht is op maatschappelijke integratie op datum van de aanvraag dient het OCMW een beslissing tot weigering te nemen die uitwerking heeft op datum van de aanvraag.

Toekenning leefloon met terugwerkende kracht

Er werd vastgesteld dat het OCMW soms leefloon toekend met terugwerkende kracht. Gelet op het feit dat een sociaal onderzoek niet in het verleden kan worden gevoerd, kan dit slechts in uitzonderlijke gevallen worden toegepast. In het sociaal verslag dient gemotiveerd te worden waarom er een toekenning van het Recht op Maatschappelijke Integratie voor de datum aanvraag wordt toegestaan. Dergelijke motivatie kon niet worden teruggevonden in het sociaal verslag.

Extra toekenningsvoorwaarden gekoppeld aan het recht op maatschappelijke integratie

Om gerechtigd te zijn op maatschappelijke integratie moet betrokkene tegelijkertijd voldoen aan de voorwaarden opgenomen in artikel 3 van de Wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie. Het OCMW kan geen extra voorwaarden zoals bv. "naar de psychiater gaan" koppelen aan bekomen van een leefloon

Billijkheidsmotivering

Bij niet bereidheid tot werken om gezondheids- en/of billijkheidsredenen, die werden aanvaard door de Raad voor Maatschappelijk Welzijn (of BCSD) beveelt de inspectie aan om ze te specificeren in de beslissing en ze mee te delen aan de aanvrager.

Berekening van de terugvordering

Het OCMW vermeld geen berekening in de betekening aan de cliënt in geval van terugvordering van het RMI. Er wordt een periode vermeld en een bedrag, maar niet hoe dit bedrag tot stand gekomen is. Naar analogie met de toekenningsbeslissing is het belangrijk dat de RMI-gerechtigde op een eenvoudige en duidelijke manier zelf kan nagaan hoe het teruggevorderd bedrag tot stand gekomen is en samengesteld is.

Schorsing van de betaling

Er werd vastgesteld bij de controle dat het OCMW de betaling van het leefloon werd geblokkeerd en er een voorschot op het leefloon werd uitbetaald aan de begunstigde. Wanneer betrokkene niet aanwezig is op de afspraak en niet de nodige informatie bezorgt waarover hij beschikt, kan het BCSD beslissen om het recht in te trekken, maar er kan geen sprake van zijn de betaling op te schorten. Het OCMW heeft de plicht het volledige leefloon uit te betalen. Er werd vastgesteld dat wanneer er een herberekening diende te gebeuren het OCMW het verschil heeft teruggevorderd met als basis het uitgekeerde voorschot. Er werd door de POD MI toelage betaald aan het OCMW die hoger was dan het betaalde voorschot.

Tijdens de volgende boekhoudkundige controle zullen alle uitgaven afgepunt worden en zullen deze verschillen in de uitgaven teruggevorderd worden.

Het OCMW moet het volledige leefloon uitbetalen. Als nadien blijkt dat er teveel leefloon werd betaald dient dit teruggevorderd te worden bij de cliënt.

Systematische aanvraag van de rekeninguittreksels van de laatste drie maanden

Er werd vastgesteld dat uw OCMW bij elke nieuwe aanvraag en elke jaarlijkse herziening de rekeninguittreksels van de cliënt opvraagt om zo de potentiële rechten te onderzoeken. Bij het onderzoek van het recht moet rekening worden gehouden met de middelen die op het moment van de aanvraag aanwezig zijn; er is geen wettelijke bepaling om rekening te houden met "vroegere" middelen; daarom kan alleen het uittreksel (lopende rekening/eventueel spaarrekening) van de dag van de aanvraag worden gevraagd en niet van de drie maanden die aan de aanvraag voorafgaan.

Hoewel het vanzelfsprekend is dat het onderzoek van de bestaansmiddelen van de begunstigde deel uitmaakt van het sociaal onderzoek en dat de kopieën van uittreksels waarop de eventuele maandelijkse bestaansmiddelen verschijnen, kunnen geëist worden, kunnen deze bewijzen ook op andere manieren verkregen worden, via de loonfiches, het overzicht van de vakbond, de uitbetalingskassen en via de KSZ-stromen.

Bovendien vormt de eis om systematisch de volledige rekeninguittreksels van de laatste 3 maanden voor te leggen een onaanvaardbare inbreuk in het privéleven van de gebruiker, een begunstigde van het recht op maatschappelijke integratie is wettelijk niet verplicht om zijn maandelijkse uitgaven voor te leggen aan en te rechtvaardigen voor het OCMW.

Verhoogde toelage 100% voor persoon die hoedanigheid van dakloze verliest

Er is recht op een toelage van 100% gedurende 2 jaar indien het leefloon wordt toegekend aan een persoon die de hoedanigheid van dakloze verliest door een woning te betrekken als hoofdverblijfplaats. De opvang van het CAW dient aanzien te worden als een noodopvang van tijdelijke aard waarbij betrokkene de hoedanigheid van dakloze zal behouden, om deze reden werd de toelage in 1 dossier ingehouden.

GPMI

Er zijn meerdere werkpunten vastgesteld voor wat betreft het GPMI:

- **Sociale balans:** De inspectiedienst moet kunnen vaststellen dat deze identificatie van de noden en opportuniteiten voorafgaand aan het GPMI wel degelijk werd uitgevoerd door de maatschappelijk werker en dat de doelstellingen van het GPMI beantwoorden aan deze analyse. Bij 2 van de gecontroleerde dossiers kon niet worden vastgesteld dat de behoefteanalyse werd opgemaakt voor de opmaak van het GPMI.
- **Toelage GPMI:** Er werd vastgesteld dat de extra toelage voor een GPMI soms te vroeg werd aangevraagd, er mag pas een toelage aangevraagd worden vanaf de 1ste dag van de maand waarin het GPMI werd ondertekend. Om deze reden werd de te vroeg aangevraagde toelage teruggevorderd.
- **Geen GPMI opgemaakt:** In 2 van de gecontroleerde dossiers werd vastgesteld dat er geen geldig GPMI aanwezig was.
- **Verbintenissen van het OCMW:** In het GPMI is opgenomen dat het OCMW zal instaan voor het uitbetalen en berekenen van het leefloon. Deze elementen kunnen niet beschouwd worden als verbintenissen van het OCMW, het betreft hier een wettelijke verplichtingen van het OCMW in het kader van het nagaan van de toekenningsvoorwaarden.
- **Inhoudelijke verplichtingen GPMI student:** er werd vastgesteld dat wanneer er een GPMI wordt opgemaakt inzake een student de school niet werd opgenomen in het contract. Al deze inhoudelijke verplichtingen kan u nalezen in de omzendbriefpunt 2.3.5.2 specifieke voor een GPMI inzake studies met een voltijds leerplan
- **Afspraken bij het GPMI:** In het GPMI is opgenomen dat betrokkene het OCMW onmiddellijk op de hoogte moet brengen van iedere wijziging in zijn situatie en dient bij verblijf in het buitenland dit vooraf te melden aan het OCMW. Deze voorwaarden betreffen de toekenningsvoorwaarden van het RMI, deze dienen opgenomen te worden in de kennisgeving van het RMI en niet in het GPMI.

5. DEBRIEFING EN ALGEMENE OPMERKINGEN

5.1 *Evolutie ten opzichte van eerdere controles*

Er is een positieve evolutie merkbaar, het OCMW heeft naar aanleiding van de vorige inspecties de werkwijze betreffende het GPMI aangepast en de sociale balans ingevoerd. Het OCMW doet duidelijk zijn best om zo goed mogelijk rekening te houden met de opmerkingen uit de rapporten van de vorige inspecties. We willen dan ook het OCMW aanmoedigen om met de opmerkingen van deze controle rekening te houden en op die manier stappen te zetten in de verbetering van de werking van het OCMW.

5.2 *Debriefing*

Na de controles werd tijd gemaakt om de vaststellingen en aanbevelingen van de verscheidene controles met aantal personeelsleden van het OCMW te bespreken. Tijdens deze debriefing konden de personeelsleden van het OCMW ook bijkomende vragen stellen aan de inspecteur.

6. CONCLUSIES

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de te veel ontvangen toelagen.

De inspecteur stelde geen tekorten vast tijdens de controle.

Te veel ontvangen toelagen

Controle	Periode	Terugvordering	Terugvorderings-procedure	Terugvorderings-periode
Recht op Maatschappelijke Integratie, controle van de sociale dossiers - GPMI	Jaar 2022	Cf. bijlage nr. 3	Door onze diensten	Op een van de volgende maandelijkse kostenstaten
Recht op Maatschappelijke Integratie, controle van de sociale dossiers	Jaar 2022	Cf. bijlage nr. 3	Door onze diensten	Op een van de volgende maandelijkse kostenstaten

Mag ik u verzoeken om uw akkoord binnen een termijn van 15 werkdagen volgend op de ontvangst van dit verslag te verzenden naar mi.inspect_office@mi-is.be

Als er geen antwoord volgt binnen de opgelegde termijn wordt dit beschouwd als een aanvaarding van de resultaten van de inspectie. Indien u de conclusies van dit verslag wenst te betwisten, gelieve alle bewijsstukken binnen 15 werkdagen per e-mail aan bovenstaand adres toe te zenden.

Met vriendelijke groeten,

Voor de Voorzitter van de POD Maatschappelijke Integratie:
Het diensthoofd van de inspectiedienst,

Bérengère Steppé